

Portrétó - Radisics Jenő (1856-1917), az Iparművészeti Múzeum igazgatója 1897-től haláláig

Adattár - Fényképgyűjtemény

Leltári szám:	FLT 24360 
Alkotó:	Strelisky, Sándor (1851 - 1922) / fényképész
Készítés ideje:	1911
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	j. l.: Strelisky 1911
Anyag:	fotópapír
Méret:	magasság: 20 cm szélesség: 15 cm

Csányi Károly, az Iparművészeti Múzeum öre így emlékezett Radisics Jenőre a *Magyar Iparművészet* 1917. évi 1. számában megjelent nekrológiájában:

1856-ban született Buziáson. A közép- és főiskolák elvégzése után 1880-ban lépett állami szolgálatba, honnan nemsokára az újonnan alapított Iparművészeti Múzeumhoz osztották be. A vezetése alatt oly szép fejlődésnek indult kultúrintézetnek tehát már bölcsőjénél ott állott, rövid idő múlva (1897) annak igazgatója lett bizonyosága ez annak, hogy az intéző körök felismerték kiváló képességeit, szervezőtehetségét, ritka ízlését és páratlan tudását. Ez az intézet kis magból terebélyes fává fejlődött keze alatt, a szűk Andrassy-úti helyiségből a mai díszes palotába költözött. Igaz, hogy ez volt életének legfőbb célja de ez még nem elégítette ki tette vágyó nemes lelkét, hanem az intézetet minden igyekezetével még jelentékenyebbé akarta fejleszteni.

A múzeumi tárgyak megválasztásában biztos szeme és gazdag tapasztalata támogatta. Ez szerezte meg számára, mint szakértőnek, Európa szerte hírnevét. Legfőbb feladatának ismerte a közönség oktatását, nevelését, ízlésének fejlesztését. E téren nagy sikereket ért el, mert külföldi kiterjedt ismeretsége és szeretetreméltó modora révén olyan kiállítások anyagát gyűjtötte egybe, melyeket – minden más országot megelőzve – hazánkban mutathatott be legelőször. Nem egy kiállításunk csak azután indult hódító és oktató útjára.

Nagy kitartással dolgozott a magyar interieur fejlődését feltüntető szobasorozat létesítésén, ami a múzeumi gyűjteményt méltóképpen egészítette volna ki.

Hogy minő sikerrel kutatta múltunk iparművészeti emlékeit és hogy azok ismertetésében mily buzgalommal tevékenykedett, azt számos nagyszerű kiállítás, több szakmunka és művészi folyóiratainkban, valamint napi lapjaink hasábjain megjelent nagyszámú tanulmány igazolja.

Gazdag tudását főleg gyakorlati úton szerezte, amiben nagy segítségére volt kiváló nyelvismerete. A külföldi gyűjteményeket mind a helyszínén tanulmányozta és állandó érintkezést tartott fenn azok vezetőivel.

Tetemes része volt az 1884. párisi, valamint a páratlanul gazdag budapesti ötvös-kiállítás, az 1885-ös országos, 1896-iki ezred- éves kiállítás történeti csoportjának, valamint a nagyszerű 1900. évi párisi kiállítás történelmi csoportjának rendezésében

Az Iparművészeti Múzeum keretében nem egy tanulságos kiállítást rendezett, melyeket egyenként felsorolni e folyóirat olvasóinak szinte felesleges. 1899-ben Pétervárott rendezett magyar kiállítást és iparművészetünk ügyét méltóképpen képviselte 1902-ben Turinban, mint a kiállítás nemzetközi zsűrijének alelnöke, 1906-ban pedig Milanóban, mint a felsőbb zsűri magyar tagja.

Számos népszerű és tudományos előadással hatásosan szolgálta közönségünk ízlésének fejlesztését és a saját ízlését sok esetben bocsátotta, mint a művészeti pályázatok bírálója a köz szolgálatába.

Az O. M. Iparművészeti Társulat nemcsak érdemes alapító tagját, hanem egyik erős oszlopát vesztette el benne. Azt az embert, aki egész életében az elevenség, a tettekézség megtestesülése volt, élete végén súlyos betegsége

hetekig az ágyhoz kötötte. És az egyre elhatalmasodó kór megölte az ő nagy szívét, kioltá azt a nemes elmét, melynek fénye évtizedekig világított művészeti életünk egén. Egyéniségének nemes vonásai állandó emléket hagytak hátra mindazokban, akik ismerték alkotása, az Országos Iparművészeti Múzeum pedig maradandóan örökíti meg életének nemes munkásságát.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: Radisics Jenő és az Iparművészeti Múzeum szecessziós gyűjteménye. *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - p. 10-15. (Horváth Hilda)
- Horváth Hilda: Radisics Jenő és Samuel Bing levélváltása. *Művészettörténeti Értesítő*, 45. (1996). 1996. - 123-127.
- Czakó Elemér: Ráth - Radisics - Györgyi: a magyar iparművészet újjászervezői. *Magyar Iparművészet*, 38. (1935). 1935. - 6-8.
- Csányi Károly: Radisics Jenő (1856-1917). *Magyar Iparművészet*, 20. (1917). 1917. - 3-4.
- Radisics Jenő: Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum és magyar gyűjteménye. *Magyar Iparművészet*, 18. (1915). 1915. - 117-136,141-148,153.
- Radisics Jenő: Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményének gyarapodása. *Magyar Iparművészet*, 11. (1908). 1908. - 305-310.
- Radisics Jenő: Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum. *Magyar Iparművészet*, 1. (1897). Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1897. - 26-31.

